

Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat
o.v.v. Ring Utrecht
Postbus 30316
2500 GH DEN HAAG

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		DRZW/2009-544	29 januari 2009
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
reactie op startnotities Ring Utrecht en knooppunt Hoevelaken		070-8883235	

Met deze brief reageer ik op de planstudies Ring Utrecht en Knooppunt Hoevelaken. Ik verbaas mij erover dat LNV in de planvorming die tot de planstudies geleid heeft niet betrokken is geweest. Ik betreur dat ten eerste, omdat enkele alternatieven een voor mij onaanvaardbare impact op het landschap en het groen hebben. Ik ben van mening dat deze planstudies tot een integrale gebiedsstudies moeten leiden, waarbij verkeerssysteem, woningbouwopgave en (behoud van) het landschap en groen in (elkaars) samenhang moeten worden onderzocht en ontwikkeld. Dit is in de huidige opzet niet het geval. Ik wil benadrukken dat integrale samenwerking van rijkspartners op de voorliggende planstudies van groot belang is. Te meer omdat deze studies deel uitmaken van Randstad Urgent. Het ministerie van LNV wil dan ook op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau betrokken worden bij de verdere uitwerking van de studies. Hieronder geef ik het LNV-standpunt over de voorgenomen plannen. Eerst geef ik mijn oordeel over de aanpak van beide studies. Daarna ga ik specifiek in op de inhoudelijke bezwaren vanuit het rijksbeleid en de beleidsterreinen van het Ministerie van LNV van de beide startnotities.

LNV-oordeel over de studies

Ik acht het van belang dat de planstudies als integrale gebiedsstudie worden uitgevoerd. De oplossing voor het haperende verkeerssysteem moet worden gezocht, in de samenhang van de infrastructuuropgave, de woningbouwopgave, het behoud en de ontwikkeling van de kwaliteiten van de Nationale Landschappen en de leefbaarheid en het groen in en om de stad. Tevens stel ik voor het college van Rijksadviseurs bij de gebiedsstudie in te schakelen. De huidige planstudie is onvoldoende integraal en gebiedsgericht.

Beide plannen zijn ontstaan uit de behoefte de verkeerssituatie aan te passen aan de huidige verkeersdrukte. Gebleken is dat het verkeerssysteem niet (voldoende) meer functioneert. Het LNV-oordeel is dat bij beide startnotities de probleemstelling te eng geformuleerd is. Dit impliceert ook een te enge analyse. Dit leidt ertoe dat te weinig oplossingsrichtingen worden verkend. Ik licht dit hieronder toe.

In beide startnotities, maar met name die van de Ring, moet de probleemstelling breder worden benaderd. De oplossingsrichtingen worden nu (bijna) uitsluitend gericht op het wegnen en daarmee zijn de oplossingsrichtingen te zeer gefocust op het wegstelsel.

Ministerie van Landbouw
Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Regionale Zaken
West
Herman Gorterstraat 55
Postadres: Postbus 19143
35012 DC Utrecht
Telefoon: 070-8883200
Fax: 070-883250
Telegramadres: Landvis
www.minlnv.nl

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
29 januari 2009	DRZW/2009-544	2

Ik ben van mening dat die benadering niet de juiste analyse en de gewenste oplossing oplevert. Tevens ben ik van oordeel dat beide startnotities een te smalle basis vormen voor het opstellen van een goede Mer. Met de huidige aanpak zullen de maatregel-pakketten onvoldoende integraal worden.

Mijn voorstel is dan ook om de probleemstelling en de analyse te verbreden naar het totale verkeerssysteem en de ladder van Verdaas te gebruiken.

Mijn overtuiging is dat:

- aanpassingen aan het wegennet doorgaans de grootste negatieve effecten hebben op de omgeving.
- de ladder van Verdaas moet worden toegepast en dus moet eerst het verkennen en uitvoeren van andere mogelijkheden (de 1^e vijf stappen van de ladder) i.p.v. de uitbreiding en aanleg van wegen plaatsvinden.

Ik verzoek u daarom:

- de planstudie als integrale gebiedsstudie uit te voeren in samenwerking met rijkspartners en andere overheden en het college van Rijksadviseurs in te schakelen.
- de probleemstelling zodanig bij te stellen, dat de analyse aanzienlijk wordt verbreed en een breder palet aan oplossingen, conform de ladder van Verdaas, wordt verkend.
- bij de uitwerking van de Ring Utrecht het Alternatief 'Niet verbreden' een volwaardige en prominente plek te geven.

De inhoudelijke bezwaren vanuit de beleidsterreinen van LNV worden hieronder toegelicht.

Inhoudelijke bezwaren vanuit het rijksbeleid en de beleidsterreinen van LNV
Algemeen

Voor Nationale Landschappen geldt dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, mits de kernkwaliteiten van het landschap worden behouden of versterkt (het zogenaamde ja, mits-regime, zoals verwoord in de Nota Ruimte). Een deel van de voorgestelde alternatieven is strijdig met het rijksbeleid voor Nationale Landschappen, omdat deze evident de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen: NHWL en Arnhem-Eemland zullen schaden. Ik stel voor deze alternatieven niet te onderzoeken. Het gaat om het Alternatief 'Spreiden' bij de Ring Utrecht en het Alternatief 'Nieuwe Verbindingen' bij het knooppunt Hoevelaken.

In beide startnotities wordt aangegeven dat de Nationale Landschappen onderdeel zijn van de Ruimtelijke hoofdstructuur zoals aangeduid in de Nota Ruimte. De begrenzingen van de Nationale Landschappen zijn vastgelegd in een streekplanuitwerking die vastgesteld is op 8 april 2008. Ik stel voor om de startnotities hierop aan te passen, omdat hierin staat aangegeven dat deze gebieden nog begrensd moeten worden.

Ik spits mijn bezwaren vanuit Nationale Landschappen, EHS en RodS hieronder toe op de afzonderlijke studies en de voorgestelde alternatieven.

Ring Utrecht
Variant Spreiden.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
29 januari 2009	DRZW/2009-544	3

De mogelijke tweede snelwegring rond Utrecht doorsnijdt de landgoederenzone Oostbroek, Amelisweerd/Rhijnauwen, het rivierenlandschap van de Kromme Rijn, de nationale landschappen Nieuwe Hollandse Waterlinie (door de schootsvelden van de forten Vechten, Rhijnauwen en 't Hemeltje), Rivierengebied en Groene Hart en het landgoed Haarzuilens. Dat staat haaks op het rijksbeleid zoals herbevestigd in het pact van Rhijnauwen en de recent gehonoreerde 35 miljoen voor de waterlinie uit de Nota Ruimte middelen.

Tevens is deze ring geprojecteerd door (deels reeds aangelegde) grootschalige Recreatie om de stad gebieden (RodS). LNV heeft met de provincie Utrecht afgesproken 1175 ha RodS te realiseren. Daarvan komt het overgrote deel te liggen aan de west en noordzijde van Leidsche Rijn, ondermeer ter versterking van Haarzuilens. Recreatieve verbindingen van en naar de stad worden eveneens doorsneden. Zowel RodS, als de verbindingen, worden voor een groot deel betaald door LNV. Een van de actiepunten uit de Agenda Landschap is juist de recreatieve ontsluiting van het buitengebied. De mogelijke ring brengt grote schade aan de inspanningen die LNV mét de grote steden en de provincies (in G4P3 verband) verricht voor de realisatie van groen om de stad en fietsverbindingen vanuit de stad. Het zou wrang zijn als de inspanningen groene ruimte te vrijwaren van staduitbreiding zich vervolgens vertalen in ruimte voor wegeaanleg.

Varianten 'Verbreden' en 'Sorteren'

Ook binnen de varianten 'verbreden' en 'sorteren' vormen de tracés aan de noordkant van Utrecht een bedreiging voor de aanwezige NHWL-objecten en het landschap. Voor deze gebieden zou onderzocht moeten worden of door een zorgvuldige en terughoudende aanpassing van het wegennet voor de betreffende NHWL-objecten een minimale aantasting en mogelijk winst kunnen worden behaald waar het gaat om bereikbaarheid en beleefbaarheid van het gebied.

Ook het verbreden van de A27 tussen de knooppunten Lunetten en Rijnsweerd zal een aantasting betekenen van het landgoed 'Amelisweerd'.

Bij het Alternatief 'Sorteren' en het Alternatief 'Verbreden' variant A is de geprojecteerde verbinding tussen Lage Weide en de A12 vanwege de onder de variant 'Spreiden' vermelde argumentatie ongewenst.

Nieuwe Hollandse Waterlinie

Bij het onderzoek naar de effecten op de Nieuwe Hollandse Waterlinie moet niet alleen aandacht worden besteed aan de gebouwen(forten). Het zijn ook de schootsvelden en de inundatiegebieden en de werken daarin, die de waarde en de beleefbaarheid van het systeem van de Nieuwe Hollandse Waterlinie bepalen. Deze maken deel uit van de kernkwaliteiten van dit Nationale Landschap.

Knooppunt Hoevelaken

Voor knooppunt Hoevelaken zijn de kaartjes van de alternatieven zo globaal dat moeilijk te beoordelen is of het Nationale Landschap Arkemheen-Eemland doorsneden wordt. Het lijkt er sterk op dat de varianten B en C het Nationale Landschap Arkemheen-Eemland (tevens snelwegpanorama) doorsnijden. Hierboven is er reeds op gewezen dat dit strijdig is met het beleid voor Nationale Landschappen, omdat het de kernkwaliteiten aantast. Tevens is hiervoor in de huidige stand van de analyse geen noodzaak. Ik stel voor deze varianten buiten de planstudie te laten.

Datum
29 januari 2009

Kenmerk
DRZW/2009-544

Vervolgblad
4

Resumerend verzoek ik u het volgende:

- de planstudie als integrale gebiedsstudie uit te voeren in samenwerking met rijkspartners (waaronder LNV) en andere overheden.
- het college van Rijksadviseurs in te schakelen.
- de probleemstelling zodanig bij te stellen, dat de analyse aanzienlijk wordt verbreed en een breder palet aan oplossingen, conform de ladder van Verdaas, wordt verkend.
- bij de uitwerking van de Ring Utrecht het Alternatief 'Niet verbreden' een volwaardige en prominente plek te geven.
- twee varianten:
 - het Alternatief Spreiden' bij de Ring Utrecht en
 - het Alternatief 'Nieuwe Verbindingen' bij het knooppunt Hoevelaken niet verder in het onderzoek mee te nemen.

Bovenstaande argumentatie tot het bijstellen van de planstudies en het verrichten van integrale gebiedsstudies wordt versterkt door de zwaarwegende bezwaren die hierboven zijn aangedragen.

Deze bezwaren zijn strijdigheid met het rijksbeleid en de niet aanvaardbare omvangrijke negatieve effecten op de LNV-beleidsterreinen.

Ik ga ervan uit dat u mijn voorstel tot een integrale gebiedsstudie Ring Utrecht en Knooppunt Hoevelaken honoreert en daarbij ook de beide probleemstellingen en analyses en het pallet aan oplossingen verbreed en een aantal varianten schrapt. Tevens ga ik ervan uit dat u de huidige planstudie niet verder in beschouwing neemt.

In de daarop volgende uitwerking van beide studies wil ik vanuit LNV mee (laten) denken en anderszins expertise leveren om constructief tot integrale gebiedsgerichte oplossingen te komen.

DE REGIODIRECTEUR WEST

dr. H.K. Wierenga